

creació-participació-festa-tallers-imaginari col·lectiu-cohesió social

www.tallersperalafesta.org

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura
i Mitjans de Comunicació
Centre de Promoció de la Cultura
Popular i Tradicional Catalana

FUSIC

GUIÓ TEATRAL – FESTA MEDIEVAL DE BADALONA

DIVENDRES VESPRE (Dalt la Vila)

REPARTIMENT:

NARRADORA: Marta Moreno
ELIONOR: Sole
FERRER DE GUALBA: Juan Fernández
MESTRE DE CERIMÒNIES: Alfons Lasso
MINYONA 1: Lourdes Martínez
MINYONA 2: Andrea Zapata
VEU DEL POBLE 1: Estrella
VEU DEL POBLE 2: Cristina Aznar
SENYORS DE.....Cristina
SENYORS DE.....Estrella
SENYORS DE.....Rosa
SENYORS DE.....Marta
SENYORS DE.....Antonia

NARRADORA: Badalonins, badalonines i forasters, escolteu-me bé! Som al segle XVI, una època en la que a Badalona, com a d'altres poblacions de la costa catalana, eren freqüents les incursions de pirates algerians i tunisencs. Amb les seves ràpides naus apareixien de sobte i saquejaven horts, masies, pobles sencers... Robaven joies, monedes, bestiar... Violaven les noies i raptaven els homes forts i els nois per tal de vendre'ls com a esclaus. Per allà on passaven deixaven un rastre de desolació i de mort.

A l'any 1527 el pirata més terrible, despietat i sanguinari que es coneix és el cabdill corsari Catxidiable. Els badalonins encara recorden amb veritable pànic la darrera i única vegada que va assaltar la vila. Mai cap pirata havia estat tan brutal i salvatge. Mai cap pirata havia estat tan cruel i implacable. Va cremar masies i cases i va matar tothom qui se li va posar per davant. ...Qui més qui menys encara plora la mort o la desaparició d'algun familiar o conegut. I la seva llegenda s'engrandeix amb cada població que ataca. S'ha arribat a dir que és millor tenir la pesta que patir un altre atac d'en Catxidiable.

Avui, divendres 8 d'abril, a uns pescadors de Barcelona els ha semblat veure la nau del Catxidiable navegant en direcció a la costa catalana. Ràpidament han recollit les seves xarxes i han tornat a port per tal d'alertar al Consell de Cent, que immediatament ha notificat l'alarma als nobles i senyors de les ciutats properes. La notícia s'ha estès com la pólvora i, davant del possible perill, els nobles de Badalona han decidit acudir als senyors de la Torre Vella, l'Elionor de Santcliment i en Ferrer de Gualbes, per tal d'ajuntar forces que els permeti repel·lir la invasió pirata.

Així, en aquest precís moment, presenciarem l'arribada a Dalt de la Vila dels diferents senyors de les masies i cases de Badalona, sentirem com demanen ajuda als senyors de la Torre Vella i el que aquests els contesten. Però, callo, perquè ja sento el galop dels cavalls del primer grup de gent que s'acosta a la Torre Vella, son els Senyors de.....

(Una música majestuosa agafa un volum considerable i presenciem l'arribada des de baix d'una comitiva amb Estrella al capdavant. Quan són davant de l'escenari...)

I, pels carrers de l'oest arriba una altra comitiva provinent de.....

(La música torna a agafar un volum important per acompanyar l'arribada d'un petit grup de gent encapçalat per la Cristina. Quan són davant de l'escenari...)

Des de dalt arriba un grup de gent provinent de la masia de.....!

(Novament un grup s'apropa amb torxes, baixant per les escales de l'església. És el grup de Rosa)

I, gairebé atrapant-los, arriben dalt de cavall els senyors de Llefià!,

(Dos cavalls arriben pel carrer de dalt. Al seu darrera hi ha el grup de l'Antonia)

I, finalment, provinents de Can Canyadó arriba un altre grup de gent!

(Des de l'altra extrem de la plaça fa la seva irrupció el grup de Marta. Si és possible, algú portarà una torxa per il·luminar el camí)

Comença l'acció...!!! *(I baixa del'escenari)*

TOTS: *(Cridant)* Senyors de la Torre Vella!!!! Desperteu!!!! Senyors de la Torre Vella!!!! Obriu les portes!!!!!! Escolteu-nos!!!!!!

MINYONA 1: *(Renyant-los)* Què son aquests crits!? Marxeu!!! Aneu a cridar a casa vostra, poques vergonyes!!!! Aquí hi viu gent de pau i els amos estan descansant! *(Tanca la finestra)*

TOTS: *(Cridant més fort)* Nooooo...!!!!!! Escolteu-nos!!!! Obriu!!!!!!

(La MINYONA 1 torna a obrir la finestra)

MINYONA 1: No us he dit que aneu a molestar a una altra banda!!!?

TOTS: *(Diferents grups de gent cridaran alhora frases diferents, de manera que no s'entendrà pràcticament res)* Però és que hi ha perill de pirates!!!! Aviseu els senyors!!!! Escolteu-nos!!!! És urgent!!!! És important!!!!

MINYONA 1: Silenci! Silenci!!!!!!

NOBLE: Ja, però és que...

MINYONA 1: *(Fent-la callar)* Ep!!!! *(A tothom)* Si crideu tots alhora no entenc res!!!!!! Que parli un només!!!!

(El poble es posa d'acord en elegir els seus representants i dos nobles pugen a l'escenari)

VEU DEL POBLE 1: Ens han avisat del Consell de Cent que hi ha pirates a prop de la costa i necessitem preparar la nostra defensa amb els senyors de la Torre Vella!

MINYONA 1: *(Espantada i trasbalsada es posa a cridar histèrica)* Ahhhhhhhh.....!!!!!!!!!!!!!! *(Surt de la finestra cridant, per tornar a aparèixer de seguida)* Heu dit, pirates?

VEU DEL POBLE 1: Sí.

MINYONA 1: *(Torna a cridar, posseïda per la por)* Ahhhhhhhh.....!!!!!!!!!!!!!!

VEU DEL POBLE 1: Per l'amor de Déu, deixi de cridar i vagi a avisar als seus senyors! És urgent! En qualsevol moment poden desembarcar i cal que estiguem units i preparats.

MINYONA 1: Sí, teniu raó. Ara mateix vaig a despertar-los.

VEU DEL POBLE 2: Digue'ls que es tracta ni més ni menys del temible pirata Catxidiable.

MINYONA 1: *(Encara més espantada i més trasbalsada es posa a cridar encara més histèrica)* Ahhhhhhhh.....!!!!!!!!!!!!!! *(Altre cop, surt de la finestra cridant, per tornar a aparèixer de seguida)* Catxidiable, heu dit?

VEU DEL POBLE 2: Sí.

MINYONA 1: *(Torna a cridar, posseïda per la por)* Ahhhhhhhh.....!!!!!!!!!!!!!! *(I desapareix definitivament).*

VEU DEL POBLE 1: Però, va! De pressa! Avisi als senyors!!!

(Just en aquest moment s'obre una altra finestra i apareix una segona minyona, amb camisó i gorra de dormir, cridant-los enfadada i llençant-los el líquid d'una gibrelleta)

MINYONA 2: Prou de cridar!!!! Que els senyors estan dormint!!!! Torneu demà al matí!!!! Aquestes no són hores d'anar per les cases!!!!!!

TOTS: Hi ha perill de pirates!!!! El Catxidiable!!!!

MINYONA 2: No insistiu!!! Tenim de tot i no comprarem res. Apa! Aneu a dormir la mona en un altre lloc!!!! *(I els llença el líquid d'una segona gibrella. I tanca la finestra)*

(Immediatament, en la primera finestra, apareixen el senyors de la Torre Vella)

FERRER DE GUALBA: Bons convilatans, l'Elvira ens ha fet cinc cèntims de la notícia. La vostra preocupació és la nostra. Digueu, què espereu de nosaltres?

VEU DEL POBLE 1: El Consell ens ha fet saber que la nau del pirata Catxidiable està navegant prop de la nostra costa. Ja sabeu els crims i les atrocitats que va cometre la darrera vegada que va desembarcar a Badalona. Tenim por que torni a passar el mateix.

ELIONOR: Hi ha manera de saber on amarrarà? I si aquest cop, en comptes de Badalona, decideix atacar Barcelona? O Mataró? O Arenys?

VEU DEL POBLE 1: No hi ha forma humana de saber-ho això. Hauríem d'estar dins la ment d'en Catxidiable i és del tot impossible. Per això cal estar preparats i alerta.

VEU DEL POBLE 2: I més val que no perdem el temps fent estúpides conjeitures. El perill és real. El Catxidiable és una amenaça terrible per a tothom. Jo mateixa vaig veure com matava al meu pare i com s'enduia el meu germà la darrera vegada que va venir. Aleshores tots vam actuar pel nostre compte. No vam voler abandonar les nostres propietats i, d'aquesta manera, separats i dividits, vam ser presa fàcil pel malvat Catxidiable. Tant de bo no atraqui a Badalona però, per si de cas, els badalonins i les badalonines hem d'estar junts i anar a una perquè és la única manera que tenim de plantar-li cara i, si pot ser, d'escarmentar als pirates per tal que mai més gosin tornar a trepitjar les nostres terres!!!

TOTS: *(Cridòria general enfervoritzada pel parlament)*

ELIONOR: Has parlat sàviament. El meu espòs i jo tenim una proposta a fer-vos: Que uns quants de vosaltres, cinc o sis, en representació de tots entrin a casa per tractar com afrontem la defensa de Badalona. La resta, com que l'hora és molt alta i comença a fresquejar, què us sembla si aneu a l'església i allà, arrecerats, espereu la nostra decisió mentre gaudiu d'unes quantes actuacions?

FERRER DE GUALBA: Afortunadament, amb l'arribada de la primavera, han vingut uns quants artistes que hem convidat a allotjar-se en les dependències de la Torre Vella. Qui de vosaltres elegiu com a representants?

(Entre la gent s'escolta un breu rumor, fins que 3 nobles pugen a l'escenari).

FERRER: Vosaltres cinc espereu-vos aquí que de seguida us obrirem la porta de casa. I els demés, si sou tan amables, el vicari ha anat a obrir l'església. Aneu cap allà que tan prompte com acordem quelcom vindrem a notificar-vos-ho personalment.

TOTS: *(Marxant cap a l'església, tot convidant als espectadors a acompanyar-los)* Sí, anem, Anem a l'església. Esperem-nos allà. Deixem que decideixin tranquil·lament.

(Tothom entra dins l'església. Els 5 que han quedat a l'escenari, juntament amb la Narradora entraran a la Torre Vella)

FI DE L'ACCIÓ

MESTRE DE CERIMÒNIES: Passeu, passeu. Entreu. Sis plau, aneu seient. Que les desgràcies si ens agafen asseguts, almenys resulten menys cansades.

...Passeu, passeu. No deixeu cap lloc buit. Ompliu bé tots els seients, que l'estar ben juntets si bé no alleugeix la pena, almenys fa passar una mica el fred.

...Ai, quina desgràcia que tornin els pirates a Badalona! Quan tot just començàvem a aixecar el cap de l'última vegada que van venir...

El millor serà que ens agenollem i que resem. Almenys ens queda resar! I agenollats es resa millor. Suposo que el vicari estarà d'acord amb mi. ...I si algú de vosaltres no s'agenolla i després pateix la barbàrie d'en Catxidiable, que no s'exclami!

Agenolleu-vos, doncs, amics. I resem per a que girin cua i no tornin mai més. ...Que per què han de girar cua? Doncs... perquè s'han deixat les armes! S'han deixat les armes i no poden

atacar! O perquè se'ls ha mullat la pólvora! O perquè han fet senyals de fum al Catxidiable informant-lo que ha de ser pare i s'ha d'afanyar a tornar si vol assistir al part! No ho sé, qualsevol cosa mentre toquin el dos!

O resem perquè si finalment desembarquen ho facin com a turistes que volen visitar la vila i comprar al Mercat, pagant tot el que es queden, és clar!

O resem perquè si desembarquen amb males intencions, no ataquin Badalona. Que vagin a Barcelona, o a Mataró, o a Arenys, mal m'estigui el dir-ho, que allà tenen més diners. Ai..., sí!

Bé... companys, companyes, que Déu ens escolti. Però, per passar millor aquesta estona d'incertesa i de neguit, què us sembla si mirem i escoltem les actuacions d'un seguit d'artistes que els meus amos, els senyors de la Torre Vella, casualment tenia allotjats a casa seva?

Així doncs, rebem amb un fort aplaudiment (ni que sigui per a fer-nos passar el fred de les mans) a...

(I va presentant el seguit d'actuacions que hi ha previstes. Al final de les quals...)

Si us han agradat aquestes actuacions, prepareu-vos per entusiasmar-vos amb una veritable meravella: una joia que combina la música en directe amb pintura i acrobàcies impossibles! Amb tots vostès, vinguts directament de França... *(Fa l'acció de sentir quelcom que li diu algú)* Què? *(Escolta el que només ell sent)* Em diuen que no podem gaudir d'aquesta actuació, que els de la companyia francesa, quan han sentit que hi havia pirates, han marxat cames ajudeu-me cap a França! Llàstima! Com són els francesos...!

De tota manera, tampoc haguéssim pogut gaudir de la seva actuació perquè justament en aquest moment els senyors de la Torre Vella i els vostres representants fan la seva entrada a l'església per a comunicar-nos quina decisió han pres respecte la possible invasió pirata.

(Si fos possible, per secundar el pas dels Senyors i dels nobles fins l'altar, sonaria una música de fanfàrria medieval. Quan són a l'altar prendrà la paraula Elionor)

ELIONOR: Convilatans, amics... No cal que us diguem el terrible perill que nosaltres, Badalona i la seva gent podem arribar a patir si els pirates decideixen assaltar la nostra costa. Tots recordem amb llàgrimes als ulls les morts i les destrosses que va infligir-nos no fa massa l'atac del pirata Barba-roja. I el destí, despietat i implacable, ha volgut sotmetre'ns a una nova prova de resistència i de coratge portant una altra embarcació pirata, la del corsari conegut com "Catxidiable", prop de la nostra costa. Aleshores, vam actuar cadascú pel nostre compte i Barba-roja no va trobar a penes resistència en cada casa que assaltava. Ara ha de ser diferent! Probablement alguns de nosaltres veiem com cremen les nostres propietats, però si anem a una, si estem tots junts, tindrem la possibilitat de salvar les nostres vides i les de les persones que estimem: les nostres filles, els nostres fills, els nostres pares,... *(Elionor s'emociona i no pot continuar. A Ferran de Gualva)* Continua tu, estimat.

FERRER: El que Elionor us volia dir és que, després de sospesar pros i contres, els nobles hem acordat que el millor que podem fer és concentrar-nos en una sola masia. I hem decidit que, per les seves característiques, la més idònia és la masia de can Banyadó. No creiem que els pirates desembarquin aquesta nit, per tant, el nostre consell és que aneu a les vostres cases, agafeu el que considereu imprescindible i, quant abans millor, aneu amb els vostres fins a can Banyadó. Allà, durant el dissabte i el diumenge, organitzarem la millor defensa possible.

ELIONOR: No sabem si els pirates ens atacaran aquesta vegada o no. Però més val estar alertes. Més val estar previnguts. Aneu doncs a casa vostra, expliqueu-ho als vostres familiars i als vostres veïns i demà al matí ens veiem tots a la masia de can Banyadó. Gràcies.

(Música. La cort de nobles surt de l'església tot recomanant a tothom que no perdi el temps i avisi als seus).

FI